

ПОДАЦИ О ПРЕДМЕТУ:

Назив предмета: Правне и политичке теорије
Статус предмета: Основне академске студије права, предмет на изборног групи предмета, трећа или четврта година
Профил предмета: Теоријско-методолошка група предмета
Број бодова(ЕСПБ): 5
Трајање наставе: Један семестар

Студент је оптерећен активном наставом у трајању од 60 часова и то: а). часови предавања 3x15=45, б) часови вежби 1x15=15. Студенту је потребно додатних 90 сати за припрему усменог испита (150-60=90).

НАСТАВНИЦИ: др Драган Чорбић, редовни професор

Проф. др Драган Чорбић

Контакт информације:

Кабинет бр. 7, трећи спрат
Телефон: 018 500 224
E-mail: dcorbic@prafak.ni.ac.yu
Термин за индивидуалне консултације:
Понедељак и среда од 14:00 до 16:00

Асс.мр Славиша Ковачевић

Контакт информације:

Кабинет бр. 11, четврти спрат
Телефон: 018 500 260
E-mail: slavisa@prafak.ni.ac.yu
Термин за индивидуалне консултације:
Понедељак од 13:00-15:00 и уторак 12:00-15:00

Асс. Сузана Медар

Контакт информације:

Кабинет бр. 8, спрат V
Телефон 018 500 218
E-mail: medars@prafak.ni.ac.yu.
Термини за индивидуалне консултације:
Четвртак, 12h-14h

ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

Циљ овог предмета јесте да оспособи студенте знањем, разумевањем, компетенцијама, вештинама и аналитичким оруђима за консеквентно и упоредно праћење главних правних и политичких идеја, теорија и вредности, њиховог континуитета и дисконтинуитета које су организоване око главних политичких и државних институција од антике па до данас.

ИСХОДИ УЧЕЊА:

Савладавањем програма предмета кроз планиране активности и облике наставе/учења, очекује се да студент:

1. Усвоји, схвати и разуме теоријске основе правних наука;
2. Сазна основне идеје, концепате и главне периоде развоја правне и политичке теорије;
3. Идентификује и процени значаја главних тематских оквира и праваца;
4. Стекне навику академског читања и самосталне анализе и унапреди способности и вештине схватања и разумевања;

5. Развије способности анализе, критичког мишљења и вредновања правних и политичких теорија.

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА:

Античка правна и политичка теорија. Платон и Аристотел. Хришћанска мисао Августина и Аквинског. Општи преглед нововековних правних и политичких теорија. Макијавели, Теорије ограничавања власти. Природно право. Хегелова теорија државе и права. Од практичне филозофије према научној теорији. Политички реализам. Рационалистички утопизам. Емпиријски рационализам. Диркемова разматрања етике, политике и права. Лајбницова теорија правде и природног права. Критички рационализам. Типови модерног рационализма. Природа власти и обавеза послушности. Транзиција из традиционалног у модерно друштво. Јединство морала, права и економије код Адама Смита. Хајекова политичка и правна теорија. Владавина права као политички идеал. Сфере правде Мајкла Волзера. Џон Стјуарт Мил. Милтон Фридман. Роберт Нозик. Темелји друштвених установа и понашање политичких актера. Политичке идеологије и модели политичког понашања. Контрактуалистички и еволуционистички приступ. Антропологизам и социологизам. Опште добро, владавина права и неутрална држава. Ривалске концепције добра. Грађанско друштво. Плурализам вредности и идентитета. Либерални индивидуализам. Политички либерализам. Опадање марксизма и успон комунитаризма. Право као заповест. Правни реализам. Власт, моћ, принуда. Поопштивост и етички плурализам. Контрактуализам и утилитаризам. Проблем и значење правде. Процедурална правда. Ролсова теорија правде. Принцип једнакости. Људска природа и једнаке могућности. Једнакост, тржиште и ресурси. Значење слободе. Негативна и позитивна слобода. Право, морал и патернализам. Постматеријализам и благостање. Теорије благостања. Тржиште и благостање. Једнакост, слобода и држава благостања. Јавни интерес и демократија.

ОБЛИЦИ И МЕТОДИ НАСТАВЕ:

- Предавања
- Вежбе
- Часови семинара
- Индивидуалне консултације
- Истраживачки рад

ЛИТЕРАТУРА:

Обавезна литература:

1. Р. Лукић: Историја политичких и правних теорија, Београд, 1995.
2. И. Вујачић: Политичка теорија, Београд, 2002.
3. Н. Бери: Увод у модерну политичку теорију, Београд, 2007.

ОСНОВИ И МЕРИЛА ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ РАДА И ПОСТИГНУЋА СТУДЕНТА:

Начин оцењивања и вредновања предиспитних оцена:

1. Редовно присуство предавањима 0-5

Редовно присуство предавањима доноси највише пет поена. Поени се не уписују ако студент неоправдано пропусти три или више предавања у семестру.

2. Активности на предавањима (0-5)

У оквиру вредновања активности на предавању оцењује се укупна активност (постављање питања, учешће у расправама, аргументованост и индикативност), а има се у виду степен ангажованости, коректност одговора (тачност, аргументација, владање стручном терминологијом и логика закључивања).

3. Активност на часовима вежби (0-10)

У оквиру вредновања активности на вежбама оцењује се активност, припремљеност, учешће у дискусији и др. а има се у виду степен и интензитет ангажовања, коректност одговора (тачност, аргументација, употреба стручне терминологије и логика закључивања).

4. Израда и презентација семинарских радова (0-10)

У оквиру вредновања семинарских радова оцењује се приступ проблему и начин обраде теме, оригиналност, ширина и квалитет коришћене литературе, употреба истраживачког метода, језичко-референтни оквир, а има се у виду презентација рада, научно-стручна аргументација, резултати и закључци, могућност укључивања других студената у дискусију.

5. Тест (0-10)

Оцењује се постигнути успех у тесту изражен кроз тачне одговоре на постављена питања. Уколико положи тест и освоји 6 и више поена, студент на завршном испиту одговара само на питања која нису била предмет провере знања на тесту.

6. Колоквијум (0-10)

Оцењује се постигнути успех на колоквијуму изражен кроз тачне одговоре на сва постављена питања. Уколико положи колоквијум и освоји 6 и више поена, студент на завршном испиту одговара само на питања која нису била предмет провере знања на колоквијуму.

Оцењивање укупних резултата – коначна оцена:

У процесу савладавања наставног програма, студент може и оквиру предиспитних обавеза да оствари најмање 30, а највише 50 поена. Студент може приступити полагању завршног испита уколико је остварио најмање 30 поена испуњавањем предиспитних обавеза. Укупан број предиспитних поена саопштава наставник на последњем часу наставе, а на основу података и јединствене евиденције о вредновању свих облика рада, постигнућа и ангажовања студента који се води о предмету. Минимум за освајање кредита из предмета Правне и политичке теорије износи 55 поена (30 предиспитних плус 25 поена на испиту, односно максимум за освајање кредита износи 100 поена. Коначна оцена зависи од броја поена остварених испуњавањем предиспитних обавеза и поена остварених на завршном испиту.

Оцењивање	
95-100 поена	10
85-94 поена	9
75-84 поена	8
65-74 поена	7
55-64 поена	6
54 поена и мање	5

КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА

Контрола квалитета биће обезбеђена кроз: (1) студентску евалуацију (после одржане наставе студенти оцењују квалитет предавања и вежби а на крају семестра студенти попуњавају општи евалуациони лист); (2) анализу испуњености плана рада коју оцењује Катедра и (3) анализу испитних резултата коју оцењује Катедра.

КАЛЕНДАР:

Нед.	Теме и обавезна литература
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Античка правна и политичка теорија 2. Платон и Аристотел 3. Хришћанска мисао Августина и Аквинског <p>Р. Лукић: Историја политичких и правних теорија, Сабрана дела, Београд, 1995, стр. 98-120; 133-160; 227-239.</p>
II	<ol style="list-style-type: none"> 1. Општи преглед нововековних правних и политичких теорија 2. Макијавели 3. Теорије ограничавања власти 4. Природно право 5. Хегелова теорија државе и права <p>Р. Лукић: Историја правних и политичких теорија, Београд, 2007, стране: 281-298; 382-395; 409-417; 418-429; 441-456; 485-500</p>
III	<ol style="list-style-type: none"> 1. Од практичне филозофије према научној теорији 2. Политички реализам 3. Рационалистички утопизам 4. Емпиријски рационализам 5. Диркемова разматрања етике, политике и права 6. Лајбницева теорија правде и природног права <p>И. Вујачић: Политичка теорија; Београд, 2002, стр. 35-49; 60-105</p>
IV	<ol style="list-style-type: none"> 1. Критички рационализам 2. Типови модерног рационализма 3. Природа власти и обавезе послушности 4. Транзиција из традиционалног у модерно друштво <p>И. Вујачић: Политичка теорија; Београд, 2002, стр.119-130; 134-148</p>
V	<ol style="list-style-type: none"> 1. Јединство морала, права и економије код Адама Смита 2. Хајекова политичка и правна теорија 3. Владавина права као политички идеал 4. Сфере правде Мајкла Волзера <p>И. Вујачић: Политичка теорија; Београд, 2002, стр. 152-177; 197-205</p> <p><u>Колоквијум</u></p>
VI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Џон Стјуарт Мил 2. Милтон Фридман 3. Роберт Нозик <p>И. Вујачић: Политичка теорија; Београд, 2002, стр. 225-246</p>
VII	<ol style="list-style-type: none"> 1. Темелји друштвених установа и понашање политичких актера 2. Политичке идеологије и модели политичког мишљења 3. Контрактуалистички и еволуционистички приступ 4. Антропологизам и социологизам <p>И. Вујачић: Политичка теорија; Београд, 2002, стр. 251-266</p>
VIII	<ol style="list-style-type: none"> 1. Природа права и политике и њихово место и улога у друштву 2. Опште добро, владавина права и неутрална држава

	<p>3. Ривалске концепције добра, владавина права и неутрална држава И. Вујачић: Политичка теорија; Београд, 2002, стр. 266-274</p>
IX	<p>1. Грађанско друштво 2. Плурализам вредности и идентитета И. Вујачић, Политичка теорија, Београд, 2002, стр. 275-288 <u>Провера знања - тест</u></p>
X	<p>1. Стање и савременој политичкој и правној теорији 2. Либерални индивидуализам 3. Политички либерализам 4. Опадање марксизма и успон комунитаризма</p> <p>Н. Бери: Увод у модерну политичку теорију, Београд, 2007, стр. 24-43</p>
XI	<p>1. Право као заповест 2. Правни реализам 3. Савремена држава 4. Власт, моћ, принуда</p> <p>Н. Бери: Увод у модерну политичку теорију, Београд, 2007, стр, 53-59; 105-107; 109-118 <u>Презентација семинарских радова и дискусија</u></p>
XII	<p>1. Поопштивост и етички плурализам 2. Контрактуализам 3. Утилитарзам 4. Проблем и значења правде 5. Процедурална правда 6. Ролсова теорија правде</p> <p>Н. Бери: Увод у модерну политичку теорију, Београд, 2007, стр. 137-158</p>
XIII	<p>1. Прицип једнакости 2. Људска природа и једнаке могућности 3. Једнакост, тржиште и ресурси 4. Значење слободе 5. Негативна и позитивна слобода 6. Право, морал и патернализам</p> <p>Н. Бери: Увод у модерну политичку теорију, Београд, 2007, стр. 208-217; 231-261</p>
XIV	<p>1. (Пост) материјализам и благостање 2. Порекло и развој теорије благостања 3. Тржиште и благостање 4. Једнакост, слобода и држава благостања</p> <p>Н. Бери: Увод у модерну политичку теорију, Београд, 2007, стр. 299-312</p>
XV	<p>1. Јавни интерес 2. Демократија 3. Процедурална демократија и јавни интерес 4. Радикална критика либералне демократије</p> <p>Н. Бери: Увод у модерну политичку теорију, Београд, 2007, стр. 323-359 <u>Потписивање индекса, провера и уписивање поена. Евалуација.</u></p>